

Rekabet Kurulu, İMDER'in Bilgi Değişimine İlişkin Bireysel Muafiyet Talebini Reddetti

Türkiye İş Makinaları Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği (“İMDER”), en az üç teşebbüsün katılımının sağlanması ve katılımcıların hiçbirinin verisinin konsolide veri içerisindeki ağırlığının %40’ın üzerinde olmaması şartıyla aylık raporlar aracılığıyla bilgi değişimine bireysel muafiyet tanınması talebiyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (“RKHK”) m.5 uyarınca Rekabet Kuruluna (“Kurul”) başvurmuştur. Kurul, bu başvuru kapsamında, bilgi paylaşımına bireysel muafiyet tanınması şartlarına dair önemli değerlendirmelerde bulunmuştur.¹

A. Arka Plan

İMDER-I kararında², İMDER tarafından üyeleriyle paylaşılan/paylaşılması planlanan iş ve inşaat makinelerinin satış ve kiralama adetlerine ilişkin stratejik verilerin yer aldığı aylık, üç aylık ve yıllık raporlara ilişkin menfi tespit/bireysel muafiyet başvurusu değerlendirilmiştir. Kurul, söz konusu raporlarda teşebbüs bazlı veri paylaşımının öngörülmesi, veri paylaşım sıklığı, paylaşılan verilerin kamuya açık olmaması ve bağımsız bir araştırma şirketi yerine dernek çalışanları tarafından toplanacak olması nedeniyle, bu bilgi değişiminin pazarın şeffaflık riskini artırarak teşebbüsler arası koordinasyona yol açabileceği, bu sebeple menfi tespit ve muafiyet şartlarının sağlanmadığı sonucuna varmıştır.

İMDER-I kararını takiben İMDER, bu sefer aylık raporlar bakımından teşebbüs bazında bilgi içermemesi, en az beş teşebbüsün katılması ve hiçbir katılımcının verilerinin toplam veri içerisindeki ağırlığının %25’in üzerinde olmaması; yıllık rapor bakımından ise verilerin teşebbüs bilgisi içermeksizin üç ay eskitmek suretiyle derlenmesi şartlarını getirerek Kurula yeniden bireysel muafiyet başvurusunda

bulunmuştur. İMDER-II kararında³, Kurul, söz konusu kısıtlamalar çerçevesinde aylık ve yıllık raporlar aracılığıyla bilgi değişiminin RKHK m. 5 hükmünde yer alan bireysel muafiyet şartlarını taşıdığını değerlendirilerek, bu sefer bilgi değişimine beş yıl süreyle bireysel muafiyet tanımıştır.

B. Üçüncü Muafiyet Başvurusu

İMDER, aylık rapor için İMDER-II kararında belirlenen en az beş teşebbüsün katılımı ve toplam verinin %25’inin aşılmaması koşulları nedeniyle bilgi paylaşımının sınırlı şekilde cereyan ettiği ve yeterli katılım sağlanamadığından beklenen etkinliğin elde edilemediği gerekçeleriyle, Kurula yeni bir muafiyet başvurusunda bulunmuştur. İMDER, bu başvurusunda en az beş teşebbüs ve %25 ağırlık koşullarının, en az üç teşebbüsün katılımının sağlanması ve katılımcıların hiçbirinin verisinin konsolide veri içerisindeki ağırlığının %40’ın üzerinde olmaması şeklinde değiştirilmesine menfi tespit/bireysel muafiyet verilmesini talep etmiştir.⁴

¹ Rekabet Kurulunun 13.03.2025 tarih, 25-10/223-112 sayılı kararı

<https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=ce2efc1b-93df-4c13-a8d1-c8c830ef60bd> (Erişim Tarihi: 30.07.2025).

² Rekabet Kurulunun 19.11.2020 tarih, 20-50/688-302 sayılı İMDER I kararı <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=37d87f92-84fd-4ce8-b1e5-79709dbd0063> (Erişim Tarihi: 30.07.2025).

³ Rekabet Kurulunun 07.04.2022 tarih, 22-16/269-121 sayılı İMDER II kararı <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=c841ca26-7176-4a98-ad6a-4f5cb4186f35> (Erişim tarihi:30.07.2025)

⁴ İMDER, söz konusu başvurusunda ayrıca İMDER II kararının kapsamında yer almayan çeyreklik rapor için de muafiyet verilmesini talep etmiştir. Kurul, çeyreklik raporun, İMDER II kararında bireysel muafiyet tanınan ve hâlihazırda yayımlanmakta olan Yıllık Rapor-I’nin üçer aylık dönemlere bölünerek paylaşılmasından ibaret olduğu belirtilerek bu rapora bireysel muafiyet verilmesine karar verilmiştir.

C. Kurulun Değerlendirmesi

Kurul, bilgi değişimine dahil olacak asgari katılımcı sayısının azaltılmasını ve her bir katılımcının toplam veri içindeki ağırlığının artırılmasını öngören başvuruyu, bilgi değişimine ilişkin son dönemdeki gelişmeleri de dikkate alarak değerlendirmiştir.

Kurul, 1996 yılında ABD Federal Ticaret Komisyonu (FTC) ve Adalet Bakanlığı (DOJ) tarafından yayınlanan Sağlık Hizmetlerinde Antitröst Uygulama Politikası Bildirileri'nde en az 5 katılımcı verisi içeren ve hiçbir teşebbüsün toplam verinin %25'inden fazlasını sağlamadığı bilgi değişimleri bakımından bir güvenli liman oluşturulduğunu, ancak 2023 yılında güncelliğini yitirmeleri, sektör gerçeklerini yansıtmamaları ve bilgi paylaşımı gibi konularda aşırı müsahhakâr olabilmeleri nedenleriyle söz konusu bildirilerin geri çekildiğini belirtmiş, bir anlamda en az 5 katılımcı ve en az %25 ağırlık koşullarının dahi yeterli sayılabileceğine yönelik işaretler vermiştir.

Kurul, ayrıca 21.11.2024 tarihinde yayımladığı İş Gücü Piyasalarındaki Rekabet İhlallerine Yönelik Kılavuzda ("**İş Gücü Kılavuzu**") iş gücü piyasalarındaki bilgi değişimleri için öngörülen güvenli limanın şartlarına atıf yapmıştır. Kılavuza göre bilgi değişiminin rekabeti azaltıcı etki doğurmayacağının kabul edilebilmesi için (i) bilgi değişimi, bağımsız bir üçüncü tarafça yürütülmeli, (ii) veri kaynağının veya bireysel veri içeriğinin anlaşılması mümkün olmamalı, (iii) bilgi değişimine konu

bilgiler en az üç ay öncesine ilişkin olmalı, (iv) bilgiler en az on katılımcının verisini içermeli ve (v) hiçbir katılımcının verisi toplam veri içerisinde %25'ten fazla ağırlığa sahip olmamalıdır.

Bu değerlendirmelerden de hareketle, Kurul, bilgi değişimine dahil olacak asgari katılımcı sayısının beşten üçe indirilmesi ve bir katılımcının verilerinin toplam veri içerisindeki ağırlığının %25'ten %40'a çıkarılması yönündeki değişikliğin, verilerin toplulaştırılmasına yönelik standardı düşürerek paylaşılan bilginin stratejik niteliğini artıracığı sonucuna varmış ve İMDER'in aylık rapora ilişkin bireysel muafiyet talebini reddetmiştir.

D. Sonuç

İMDER-III kararı, veri paylaşımına dahil olan asgari katılımcı sayısının ve her bir katılımcının verilerinin toplam veri içerisindeki ağırlığının, rakipler arasındaki bilgi değişimlerine ilişkin bireysel muafiyet değerlendirmesinde önemli birer kriter oluşturduğunu teyit etmektedir. Kararda, bilgi değişimine ilişkin İş Gücü Kılavuzu'nda öngörülen güvenli limanın şartlarına atıf yapılması, söz konu şartların iş gücü piyasaları dışındaki bilgi değişimleri bakımından da uygulanabileceğine işaret etmektedir. Bu doğrultuda iş gücü piyasaları dışında bir bilgi değişimi uygulaması tasarlanırken de İş Gücü Kılavuzu'nda öngörülen söz konusu şartların göz önünde bulundurulması yerinde olacaktır.

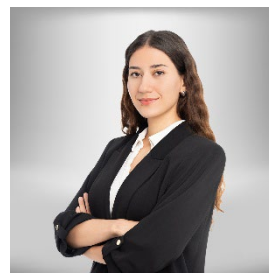
Daha fazla bilgi ve destek için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

Kadir BAŞ

Ortak

k.bas@lbfpartners.com

Büşra Karabudak

Avukat

b.karabudak@lbfpartners.com